

Informatiebrochure Sportana: Onderzoek naar relevante biomerkers om de gezondheid, de performantie en het herstel bij sporters op te volgen

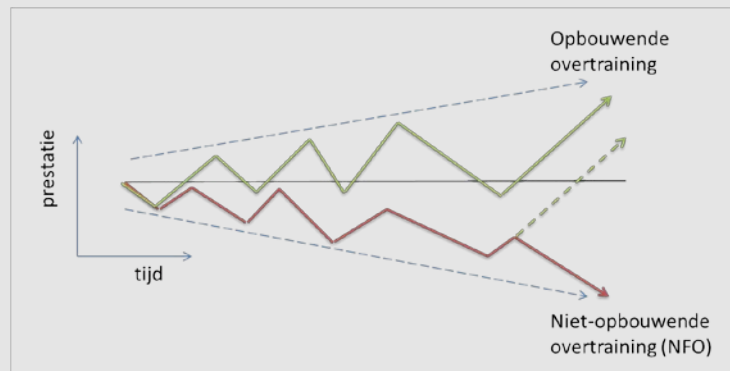
Situering studie

Bewegen en gezondheid: een Google zoekopdracht geeft ongeveer 565.000 resultaten. Het positieve verband tussen beide is overduidelijk. Maar waar ligt de grens tussen gezond bewegen en overdreven sporten? Wij werken aan de ontwikkeling van een test op basis van bloed en speeksel die op deze vraag een antwoord kan geven.

Labo Nuytinck is een medisch labo in Evergem en maakt deel uit van het analytisch centrum Anacura. Eén van onze doelstellingen is het op punt stellen van nieuwe testen voor sporters. Deze testen kunnen een waardevolle hulp zijn voor het bijsturen van uw trainingsschema. Om dit onderzoek te kunnen uitvoeren, hebben we vrijwilligers nodig die bloed- en speekselstalen willen afstaan.

Overtraining?

Bij een goed aangepaste training wordt een periode van extra belasting afgewisseld met een periode van rust om het herstel in gang te zetten. De training verzwaren heeft als doel de prestaties van de sporter te verbeteren en te leiden tot super-herstel. Dit wordt ook “opbouwende overtraining (functionele overreaching)” genoemd. Indien er echter onvoldoende herstel is, kan dit leiden tot “niet-opbouwende overtraining (niet-functionele overreaching, NFO)” en op langere termijn resulteren in het overtrainingsyndroom.

Doel van de studie

In deze studie zullen verschillende parameters in speeksel en bloed getest worden in personen die een sportieve uitdaging aangaan en zo kans maken op overtraining. Het afnemen van bloed en speeksel zal door uw sportarts of door bevoegd personeel van Labo Nuytinck uitgevoerd worden. Dit zal gebeuren op een afgesproken plaats en tijdstip.

Deze studie is niet bedoeld om medicijnen uit te testen. U hoeft geen medicijnen in te nemen voor deze studie. Voor deze studie dient u uw trainingsschema niet aan te passen.

Deelname

Uw deelname is volledig vrijblijvend. We zoeken gemotiveerde duursporters binnen bepaalde sportdisciplines die een veeleisende sportuitdaging aangaan.

Wie kan deelnemen?

- Gezonde volwassen mannen/vrouwen tussen 18 en 55 jaar die bereid zijn om de volledige studie te doorlopen
- Duursporters (lopers, fietsers, mountainbikers, roeiers, duatleten, triatleten) die tijdens een sportseizoen een bepaalde uitdaging willen nastreven, bv. een marathon, ≥ 200 km fietsen, ≥ 130 km mountainbike, ≥ 2000 m roeien, duatlon of (halve) triatlon en hiervoor minimaal 4x/week trainen
- Vrijwilligers die recreatief sporten (3x/week) als controlegroep

Wie kan niet deelnemen?

- Personen die om geestelijke of verstandelijke redenen geen akkoord kunnen geven of die de informatiebrochure niet kunnen begrijpen
- Zwangere vrouwen of vrouwen die borstvoeding geven
- Personen die niet geschikt zijn om te sporten (volgens de criteria van de begeleidende sportarts)
- Personen die medicatie nemen die de bloedtesten kunnen beïnvloeden zoals onder andere:
 - hormoon preparaten (met uitzondering van anti-conceptie)
 - medicijnen ter behandeling van een psychiatrische aandoening
- Personen met Polycystische Ovaria (PCOS), Turner syndroom, stofwisselingsziekten, neurodegeneratieve ziekten, spierziekten, leverziekten, of andere (te bespreken met de sport- en/of huisarts)

Procedure

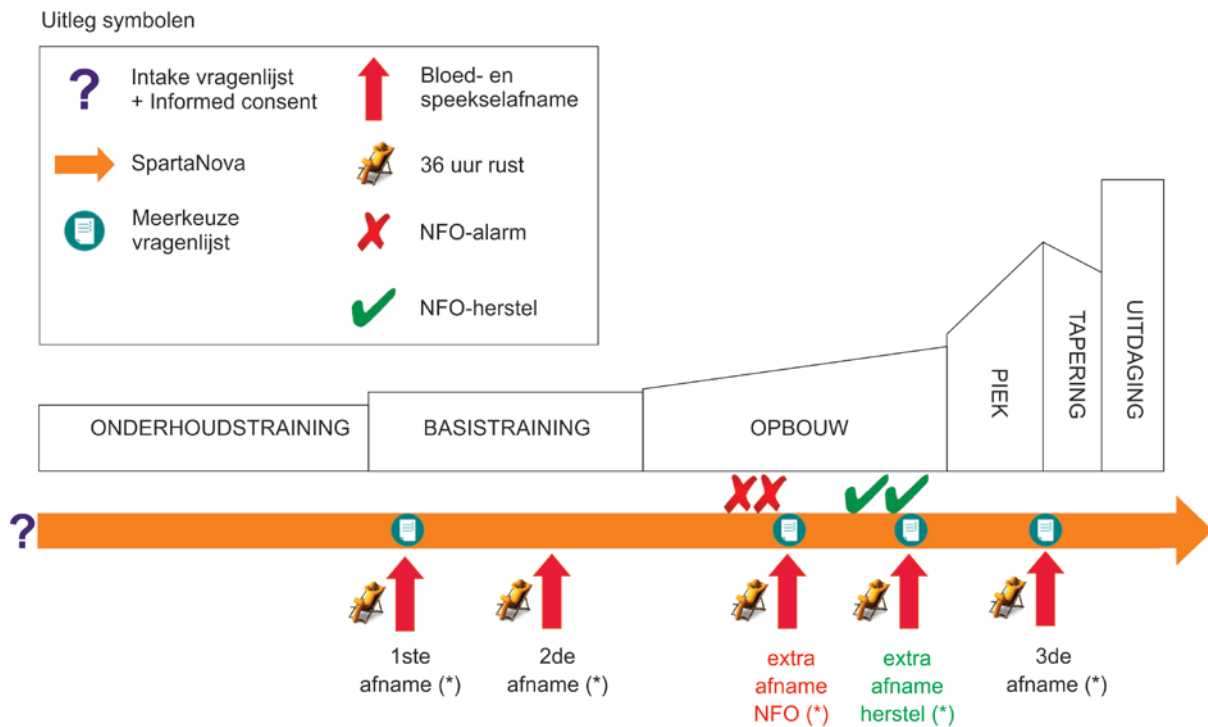
De bloed- en speekselafnames zullen bij voorkeur in de voormiddag gepland worden op drie vastgelegde tijdstippen die passen in uw individueel trainingsschema. Tijdens de studie kunnen er twee additionele afnames zijn in de loop van uw trainingsprogramma (Figuur 1). De afname kan bij uw sportarts gebeuren of door onze prikdienst in ons laboratorium in Evergem, Brugge of op verplaatsing. We vragen u steeds om niet te sporten de dag voor en de dag van de afname (36 uur rust). Indien uw staalafname bijvoorbeeld gepland is op donderdagvoormiddag om 10 uur, vragen wij u niet te sporten op woensdag en donderdagochtend.

Voordat u tot de studie wordt toegelaten vragen wij u om uw gegevens online in te vullen. U zal hiervoor een link toegestuurd krijgen via e-mail. Daarnaast moet u een getekend exemplaar van de toestemmingsverklaring (informed consent) via uw arts of coach aan het Sportana-team bezorgen.

Tijdens uw training worden een aantal parameters bijgehouden met betrekking tot uw algemene conditie. Dit zal gebeuren aan de hand van SpartaNova, een online tool waarvoor

u een individuele login zal ontvangen nadat u tot de studie bent toegelaten. Meer uitleg over wat u moet bijhouden in SpartaNova vindt u terug in de studiehandleiding op pagina 3.

Bij de 1ste en 3de afname en bij de eventuele extra visites vragen wij u om een meerkeuze vragenlijst in te vullen. Hiervoor zal u de dag voor de afname een mail ontvangen met een link naar de vragenlijst. U kan zelf kiezen of u deze vragenlijst online invult of op papier op het moment van de afname.

(*) Stalen worden steeds afgenomen na 36 uur rust, op hetzelfde tijdstip van de dag

Figuur 1: Voorbeeld schema voor afnames in functie van het trainingsschema

Gebruik van de stalen

Uw bloed- en speekselstalen zullen gebruikt worden om een nieuwe test te ontwikkelen voor sporters. De stalen zullen getest worden voor verschillende parameters die een rol spelen in sportbelasting. Deze parameters kunnen bijvoorbeeld te maken hebben met ontsteking, stofwisseling, oxidatieve stress of de hormonale balans. Er zullen geen genetische testen uitgevoerd worden. De testen worden bekostigd door het project en zullen u niet aangerekend worden, evenmin aan het RIZIV. De lijst van parameters werd door een groep van artsen (het ethisch comité) goedgekeurd. Indien in de loop van de studie nog andere parameters toegevoegd worden, zullen deze steeds vooraf voorgelegd worden ter goedkeuring aan deze groep van artsen. Binnen dit domein zijn er voortdurend nieuwe ontwikkelingen en nieuwe interessante parameters. Daarom zullen de restfracties van de stalen van deze studie nog tot eind 2022 bewaard worden binnen Labo Nuytinck voor toekomstig onderzoek binnen ditzelfde onderzoeksdomein.

Melding nieuwe informatie

Indien bepaalde resultaten nieuwe inzichten geven met betrekking tot uw gezondheid, zullen deze resultaten aan uw sport- en/of huisarts bezorgd worden. Hij/zij kan deze resultaten dan verder opvolgen. De studieresultaten met betrekking tot nieuwe testen zullen pas beschikbaar worden na het verzamelen van materiaal van voldoende vrijwilligers. Dit kan 1 tot 2 jaar na de start van uw deelname zijn. Deze resultaten worden voorgesteld op het slotevent (juni 2017) of kunnen via uw sport- of huisarts opgevraagd worden na afloop van de studie (eind 2018).

Risico's

De bloedafname gebeurt steeds door een arts, een verpleegkundige of een gekwalificeerde labo-medewerker onder leiding en toezicht van een arts. Sommige mensen kunnen pijn ondervinden van de bloedprik. Deze pijn gaat normaal weg van zodra de naald wordt verwijderd. Minimaal bloedverlies onder de huid, kan in uitzonderlijke gevallen aanleiding geven tot een blauwe plek op de plaats van de prik.

Voordelen

De bloed- en speekselstalen zullen gebruikt worden voor de ontwikkeling van nieuwe testen. Uit deze resultaten zal een nieuwe test ontwikkeld worden om overtraining tijdig op te sporen. Dit zal in de toekomst sporters helpen om hun training beter bij te sturen.

Er is geen rechtstreeks financieel voordeel gekoppeld aan de deelname in deze studie, wel krijgt u gratis toegang tot SpartaNova en 2 gratis routine bloedanalyses voor de algemene opvolging van uw gezondheid. Indien we tijdens uw deelname aan de studie ondervinden dat u tekenen vertoont van niet-opbouwende overtraining, zal u persoonlijk verwittigd worden zodat u tijdig voldoende rust kan inbouwen. Bovendien zal u via SpartaNova preventie-oefeningen kunnen raadplegen om blessures te voorkomen.

Betaling aan vrijwilligers

U zult niet betaald worden voor de deelname aan deze studie, er wordt ook niets aangerekend aan het RIZIV.

Financiering van het project

Voor de financiering van dit project wordt deels beroep gedaan op een KMO-innovatiebeurs (IWT) van de Vlaamse Overheid, het overblijvende gedeelte wordt gefinancierd door Labo Nuytinck - Anacura.

Confidentialiteit

Uw naam zal niet zichtbaar zijn in eender welke publicatie of voorstelling van de resultaten voortvloeiend uit deze studie. De onderzoekers zullen een nummer gebruiken in plaats van uw naam. De informatie op naam zal niet gedeeld worden aan anderen, tenzij dit verplicht wordt door de wet of indien u hier schriftelijk voor instemt.

Verzekering

In geval van schade, heeft Labo Nuytinck een verzekering afgesloten die kan instaan voor een tegemoetkoming indien kan aangetoond worden dat de schade veroorzaakt werd door een foute handeling van een persoon tijdens het uitvoeren van zijn/haar beroep binnen deze studie.

Stopzetting deelname studie

Wanneer u besluit om deel te nemen aan deze studie, rekenen wij op uw engagement om de studie volledig te doorlopen. Enkel dan kunnen er waardevolle gegevens uit de studie gehaald worden voor de ontwikkeling van nieuwe testen.

Indien u toch uit de studie wenst te stappen, kunt u uw deelname op elk moment stopzetten door uw verzoek schriftelijk te melden aan de arts-onderzoeker. Er zal dan geen bijkomende informatie meer van u verzameld worden. Het team kan wel de reeds afgenomen stalen gebruiken.

Vragen omtrent de studie

Vragen over de studie kan u stellen aan de onderzoeksmedewerkers van het Sportana-team, waarvan u hieronder de contactgegevens vindt.

Wij danken u alvast voor uw medewerking.

Dr. Ludwig Machtelinckx
Arts-onderzoeker

Ir. Nathalie Van Bruaene (PhD)
Ir. Tine De Ryck (PhD)
Onderzoeksmedewerkers

Labo Nuytinck-ANACURA
Noorwegenstraat 4
9940 Evergem
Tel: +32/9 253 60 30 (centraal)
Tel: +32/9 257 15 25 (Nathalie)
Tel: +32/9 257 15 09 (Tine)
E-mail: sportana@anacura.com

